

Autor(ka): Bc. Alena Mísařová
Obor: PŘn-TVSn-SZn
Datum odevzdání posudku: 3. 5. 2019
Oponent diplomové práce: Doc. PaedDr. Radka Závodská, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vrstevnícká zpětná vazba při badatelsky orientovaném vyučování přírodopisu na 2. stupni základní školy

Předložená práce obsahuje 46 stran textu, 9 stran příloh a cituje 67 literárních zdrojů.

Cílem diplomové práce Bc. Aleny Mísařové bylo ověřit a vyhodnotit přínos užití vrstevnícké zpětné vazby jako metody formativního hodnocení při řešení badatelské úlohy v rámci výuky přírodopisu na 2. stupni základní školy.

Literární rešerše je po obsahové stránce zpracována stručně, ale precizně a poskytuje přehledné informace týkající se školního hodnocení, jeho funkce a forem hodnocení a pozornost věnuje vrstevníckému hodnocení. Autorka cituje poměrně velké množství literárních pramenů, včetně zdrojů zahraničních. Možná i tento bohatý citační zdroj vede paradoxně k tomu, že jsou ne zcela jasné vymezeny pojmy: hodnocení, klasifikace, formativní hodnocení, sumativní hodnocení, kvantitativní a kvalitativní hodnocení. Mohla by autorka tyto pojmy přesně definovat?

Realizovaný výzkum byl zaměřen na dvě skutečnosti: 1. Jak dokáží žáci uchopit předloženou badatelskou úlohu a vypracovat protokol zaměřený na návrh pokusu, kterým ověří danou hypotézu (zda vybraný abiotický faktor má vliv na intenzitu transpirace rostlin), provedení pokusu a vyhodnocení pokusu, tj. uvedení výsledků pokusu a závěr, který ze zjištěných výsledků vyplynul. 2. Zda žáci dokáží protokoly (tj. výběr správných faktorů, provedení pokusu, nákres a doporučené pomůcky) ohodnotit a poskytnout tak svým spolužákům zpětnou vazbu o tom, co navrhli správně a v čem mají své návrhy zlepšit, aby splnili cíl zadané úlohy. Bc. Alena Mísařová hodnotila kvalitu žákovských protokolů na základě vytvořeného kódovacího nástroje a zjištěné skutečnosti v práci přehledně popisuje a ilustruje s využitím grafů. Z metodologie práce nevyplývá zcela zřejmě, zda celý protokol byl hodnocen až poté, co proběhlo vrstevnícké hodnocení a žáci si mohly na základě poznámek od spolužáků protokol upravit/opravit. Nebo otázky zaměřené na (a) výběr faktorů ovlivňujících transpiraci, (b) výběr faktoru, jehož vliv budou ověřovat, (c) návrh pokusu, (d) nákres, (e) pomůcky) byly hodnoceny před tím, než bylo uskutečněno vrstevnícké hodnocení a vlastní provedení pokusu.

K vyhodnocení kvality žákovského hodnocení (zpětné vazby) autorka využila kódovací nástroj

(modifikovaný nástroj k vyhodnocení vrstevnické zpětné vazby využívaný v projektu ASSIST-ME) a výsledky přehledně ilustrovala pomocí grafů. Autorka zjistila, že většina žáků, kteří se studie zúčastnili (26 žáků z jedné ZŠ a 36 žáků z druhé ZŠ) byla schopna poskytnout svým spolužákům na jejich práci odpovídající zpětnou vazbu, která pomohla zlepšit jejich navrhované řešení a tím dosáhnout lepšího výsledku tj. splnit správně předloženou úlohu.

Diplomová práce je doplněna o vybrané úryvky z rozhovorů s žáky, kteří se výzkumu zúčastnili a kteří se vyjádřili k realizovanému vrstevnickému hodnocení. Z rozhovorů vyplývá, že i žáci, kteří neměli s vrstevnickým hodnocením problémy a/nebo oceňovali hodnocení od svých spolužáků jako přínosné, preferovali hodnocení od učitele.

Formální členění práce je logicky uspořádané a odpovídá požadavkům na odborné práce kladeným, grafické zpracování má potřebnou úroveň. V textu se však objevují překlepy či gramatické chyby (Úvod: „plohy“ místo „úlohy“, str. 1: „informace“ místo „informacím“, str. 2 „je typ je“, str. 9: „vedlo“ místo „povedlo“, str. 11: „který“ místo „které“, str. 13: „ví“ místo „vědí“, „nachází“ místo „nacházejí“, str. 16: „provádí“ místo „provádějí“, str. 33: jsou „schopný“ místo „schopní“)

Otázky:

Jak jste postupovala v průběhu studie v případě, že žáci neměli zcela správně vyplněný protokol ani po té, co proběhlo vrstevnické hodnocení? Zasáhla jste vy nebo vyučující tak, aby žáci provedli pokus správně? Nebo jste je nechala provést pokus, který nebyl dobře navržen a teprve pak jste rozebrala s nimi příčinu neúspěchu?

V práci byla použita badatelská úloha s názvem „Potí se rostliny?“ a v zadání úlohy (viz Příloha 1) je otázka, zda se rostlina potí stejně jako člověk? Je transpirace rostlin a pocení člověka stejný proces? Mají uvedené děje stejnou funkci?

Které z publikací uvedených v seznamu literatury Vaší práce byste doporučila nastupujícím učitelům si přečíst, pokud chtějí přistupovat k hodnocení žáků zodpovědně?

Má hodnocení práce a školní úspěšnosti žáků ve vyučování přírodopisu nějaká oborově didaktická specifika?

Závěr

Autorka splnila stanovené cíle a předložená práce i přes uvedené připomínky může významně přispět k výzkumům v oblasti formativního hodnocení.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce na Pedagogické fakultě JU, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: výborně

Podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 3. 5. 2019

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	----------------	-------------	-------	-----------